



MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 21 november 2007

Utskriftsvänlig pdf-fil

Läs mer om dopning på idrottsforum.org

Cykelsporten har med stor marginal intagit positionen högst upp på skampålen när det gäller dopning – vem pratar numera om tyngdlyftare? Å andra sidan har tyngdlyftningssporten aldrig riktigt återhämtat sig från alla anklagelserna om och det stora antalet bevisade fall av dopning. Cykelsporten har väl generellt sett mer som talar för sig som idrott, och de senaste årens avslöjanden och dramatiska ingripanden och tårfyllda erkännanden tycks inte ha fått långsiktiga konsekvenser för vare sig cykelsporten generellt eller dess flaggskepp bland event, Tour de France. Eller Tour de Lance, som den också har kallats, efter Lance Armstrong, den ende som vunnit tävlingen sju år i rad (1999–2005). Lance Armstrong har, trots alla spekulationer och anklagelser, aldrig beslagits med otillåtna medel i kroppen i form och utsträckning som diskvalificerat honom i någon tävling, och han tycker inte om dopningsjägare ("Little fuckin' goddamn trolls!"). Och dopning var inte heller ett accepterat samtalsämne under de 15 månader under 2004 och 2005 som han släppte journalisten Daniel Coyle in på livet, 15 månader som resulterade i boken *Lance Armstrong's War: One Man's Battle Against Fate, Fame, Love, Scandal, and a Few Other Rivals on the Road to the Tour de France* (HarperCollins). Det blev en så kallad sidvändare, som här uppskattande recenseras av Ask Vest Christiansen.

Tour de Lance

Ask Vest Christiansen

Institut for Idræt, Aarhus Universitet

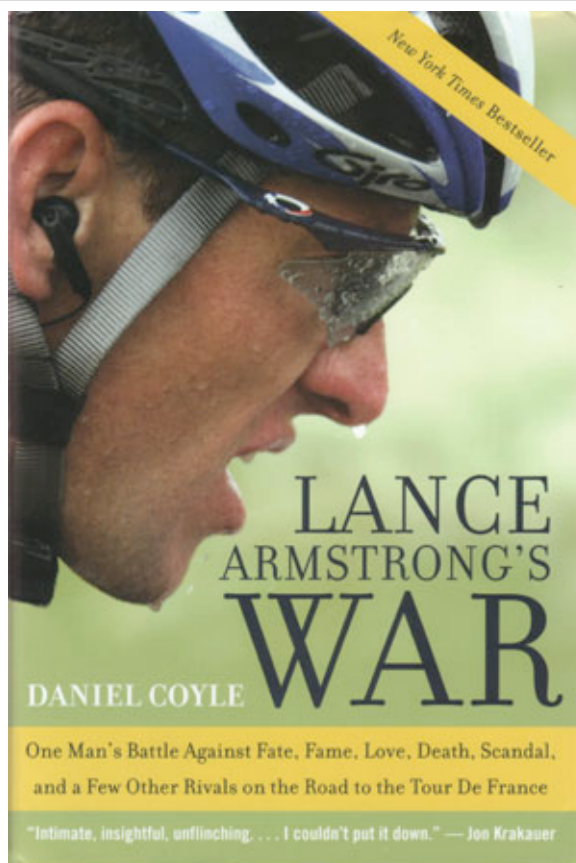
*Daniel Coyle***Lance Armstrong's War: One Man's Battle Against Fate, Fame, Love, Scandal, and a Few Other Rivals on the Road to the Tour de France**

326 sidor, hft., ill.

New York: HarperCollins Publishers
2006

ISBN 978-0-06-073498-5

Havde Lance Armstrongs historie været skrevet som fiktion, havde man nok ment at den var lige i overkanten. For urealistisk. Ikke nok med at manden, som den eneste nogensinde, har vundet verdens hårdeste sportsbegivenhed syv gange i træk, han har også overlevet en kræft-sygdom der i 1996 krævede at han fik kemoterapi og hjernekirurgi. Oven i det skal lægges sæbeoperadelen om vejen fra fattig opvækst til superstjerne: Han har aldrig kendt sin far. Han er stærkt knyttet til sin kun 17 år ældre mor. Han er fraskilt far med tre børn og var i nogle år kæreste med popsangeren Sheryl Crow. Historien om Armstrong vækker imidlertid ikke kun beundring, men også mistro. Det er denne dobbelthed – lige dele begejstring og skepsis – der er drivkraften bag Daniel Coyles fortælling om Lance Armstrongs sæson i 2004. Det var det år han vandt Tour'en for sjette gang, og hvor han – i



modsatning til 2003 hvor han var presset – demonstrerede næsten umenneskelig styrke, ved at vinde fire bjergetaper i træk (en bedrift ingen tidligere har formået) plus næstsiddstedagens enkeltstart (samt holdtidskørslen).

Fra februar 2004 og 15 måneder frem fik Coyle exceptionel adgang til Armstrong. Ikke som en antropolog der studerer indfødte på en sydhavsø. Men han fik lov til at være i nærheden, tale med folkene der omgiver "Planet Lance", observere ved løb, være med på træningsture, interviewe ansatte, holdkammerater og konkurrenter.

Bogen er skrevet for et cykelfremmed amerikansk publikum, hvorfor Coyle ofte laver analogier til Baseball og American football, når forhold ved sporten skal forklares. Det gør imidlertid ikke bogen overfladisk og uinteressant for europæere. For selvom Coyle ikke har rapporteret fra cykelsporten i årtier, har han i løbet af de 15 måneder han fulgte Armstrong fået et fint indblik, der manifesterer sig i en velskrevet kombination af gode observationer og dygtigt vundet indsigt. Bogen er bygget op, så den veksler mellem kapitler om henholdsvis Armstrong og om holdkammerater og konkurrenter. Birollerne udfyldes således af Tyler Hamilton, Jan Ullrich, Iban Mayo, Floyd Landis og Alexandre Vinokourov. Det er dem (minus Landis) der skal forsøge at fravriste Armstrong den historiske sjette Tour de France sejr. Deres forberedelser mod Tour'en er godt fortalt, og man noterer sig ironien i, at ingen af dem var i stand til at true Armstrong, selvom de alle – det ved vi nu – sandsynligvis var heftigt dopede.

Doping er dog ikke bogens primære interesse. Historierne og beskyldningerne er med, men er ikke det centrale og de serveres ikke med den indignation der kendetegner dele af pressen. Beskyldningerne præsenteres i stedet i et kapitel om David Walsh (forfatter til *From Lance to Landis* och medförfattare till *L.A. Confidential – Les Secrets de Lance Armstrong*) og i interviewene med Armstrong, der så får lov til at sige hvad han mener om dopingjægerne. Ifølge Armstrong tilhører de en kategori af mennesker han omtaler som: "Little fuckin' goddamn trolls!" (s. 6).

Bogens fokus er skildringerne af rytternes forberedelser frem mod Tour'en og deres forhold til materiel, kost, træning, styrt, overtro og deres hysteriske bekymring for deres helbred. Og så får man et underholdende indblik i favoritternes måde at observere hinanden på. Hvor træner Mayo? Hvad siger Tyler? Mon Lance forstyrres af Crow? Er Ullrich kommet ordentligt gennem vinteren? Næ, det er han ikke. Han står og trækker maven ind og smiler anstrengt ved sæsonens første møde med Armstrong ved Tour of Murcia i marts.

Bogens scoop er dens demonstration af hvor tæt Armstrong og hans italienske trænerlæge Michele Ferrari ("Dr. Evil", som Coyle ironisk kalder ham) arbejdede sammen. Coyle er med på bjerget, hvor Armstrong gennemkører den samme testkilometer en række gange for at finde sin tærskelværdi. Den belastning målt i watt, som han kan køre med uden at syre til. I februar – før han er i topform – har han en værdi på 470 watt! Folk der selv har siddet på en Monark cykel i et laboratorium ved hvor vildt meget det er. For andre sætter Coyle tallet i relief: Skulle Armstrong i stedet for at cykle med 450 watt løfte mælk i 1 liters kartoner fra køkkengulvet til bordet ville belastningen svare til at løfte 61 kartoner i sekundet. En gennemsnitsperson kan vel klare det i ti sekunder. Armstrong i en halv time eller mere. Skulle han gøre det i en time, som han gør på nogle af de lange klatreture i bjergene, ville der komme til stå 220.800 liter mælk på køkkenbordet!

Cykelløb afgøres i bjergene, hvor man skal løfte sin egen kropsvægt, derfor er ratioen watt per kilo kropsvægt i virkeligheden vigtigere end det absolutte antal watt rytterne kan producere. Ferraris magiske tal er 6,7 watt/kg kropsvægt. Kan man nå det, er man i en position, hvor det er muligt at vinde touren. At Tyler Hamilton, hvis ikke han havde været plaget af uheld og styrt, måske var tættere på at true Armstrong i 2004 end vi tror, får vi at vide gennem det faktum, at han i maj 2004 havde en ratio på 7,0. Så højt havde Armstrong aldrig ligget.

Et af bogens erklærede hovedmål er at blive klogere på Armstrong. Når Coyle spørger, vender folk tilbage til et fælles tema: Armstrongs kompleksitet. Et sted lader Coyle således Landis sige: "He seems so simple from a distance. But the closer you get, the more you realize – this is one very, very complicated guy." (s. 3). Men beskrivelserne på Armstrongs omgang med venner og fjender tyder på det modsatte. At han er en person der aldrig fortryder, aldrig kigger sig tilbage. At han forsimples verden omkring sig og er kynisk i sin omgang med hjælpere og kolleger. Den tilgang til omverdenen går fint i spænd med hans enorme ærgerrighed og hans velkendte evne til at bruge modstand og trusler som sit brændstof. Hans stil illustreres bl.a. i forholdet til hans luksushjælper Roberto Heras, der inden sæsonen 2004 skiftede til spanske Liberty Seguros. Inden skiftet omtalte Armstrong ham som en helt. Han var løjtnanten, holdets næsthøjeste betalte rytter, manden Armstrong kaldte "a really special talent" og hjørnesteinen i hans 2002 sejr. Få dage efter Heras' afsked gendøbte Armstrong ham "Roberto Who?", og reevaluerede hans betydning: "If you add up all his good days, his really good days, at the Tour, there were what, three? Four? I think that can be replaced. You watch." (s. 9-10).

På baggrund af hans kynisme og skematiske syn på verden er det let at falde for fristelsen til pseudopsykologiske forklaringer på Armstrongs personlighed. At han i virkeligheden er et ensomt menneske, der isolerer sig følelsesmæssigt i sit tårn af uopnåelig perfektion. Det stemmer med hvad vi ved om hans barndom, hans nære

forhold til sin mor, fraværet af en far, raseriudbruddene mod journalister, anklagerne om forræderi overfor andre ryttere og hans *on-off* venskaber med mekanikere, *soigneurs* og andre hjælpere. Men spørger man igen Landis, er han ikke meget for psykologiske kompensations teorier: ”*Lance doesn’t want a hug. He just wants to kick everyone’s ass.*” (s. 167).

Bogen er velresearchet, velskrevet og underholdende – simpelthen svær at lægge fra sig. Og så bærer jeg gerne over med, at Coyle fortolker videre der hvor fakta er sparsomme: ”*The mountain vibrated with hidden knowledge. The people shouted; they showed their teeth. They’d been waiting for this moment, now they were tasting it.*” (s. 198). Helt forventeligt taber bogen højde i sidste tredjedel, der mest handler om Tour de France 2004 – vi kender jo resultatet, så spændingen udebliver. Har den andre svagheder er det, at interviewene virker en smule overfladiske. Hvis Coyle har fået lov at være så tæt på, hvorfor er der så ikke mere bid i spørgsmålene? Måske fordi en af præmisserne har været ikke at spørge til doping. Måske fordi de interviewede ikke har haft mod til at kritisere Armstrong. Men det betyder desværre at vi kun er lidt klogere på Armstrong efter de 326 sider. Materialet har ikke desto mindre været så godt, at Coyle har begået en indsigtfuld og velskrevet bog om verdens bedste cykelryttere. Læs den som inspirerende optakt til det næste store cykelløb, for at blive klogere på cykelsport og som modvægt til det billede af cykelryttere som notoriske løgnhalse og forbrydere medierne gerne tegner.

© Ask Vest Christiansen 2007



Köp boken från Adlibris.se



Kjøp boken fra Capris.no



Køb bogen fra Saxo.dk